

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072»Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»
(назва магістерської програми)

на тему: «Антикризове управління грошовими потоками
підприємства»
(назва теми)

Виконавець:

студент 6 курсу фінансово-економічного
факультету

Грінков Владислав Віталійович
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст.викладач
(науковий ступінь, вчене звання)

Астахова Наталя Ігорівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ.....	6
1.1 Сутність та класифікація грошових потоків підприємства	6
1.2. Головні завдання та джерела інформації щодо управління грошовими потоками.....	13
1.3. Методи оптимізації грошових потоків підприємства.....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГАДЖЕТ ТРЕЙДІНГ».....	31
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «ГаджетТрейдінг».....	31
2.2. Особливості формування грошових потоків підприємства ТОВ «ГаджетТрейдінг».....	42
2.3. Оцінка ймовірності та наслідків настання банкрутства ТОВ “ГаджетТрейдінг”.....	49
.....	
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	57
3.1. Планування та прогноз грошових потоків підприємства.....	62
3.2. Шляхи оптимізації грошових потоків підприємства.....	
3.3. Комплекс антикризових заходів по управлінню грошовими потоками підприємства.....	67 74
ВИСНОВКИ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82
ДОДАТКИ.....	

ВСТУП

Актуальність дослідження. Ринкові відносини докорінно змінили умови функціонування підприємств. Так, для того, щоб вижити, підприємства повинні проявляти ініціативу, обережність для того, щоб підняти ефективність виробництва, щоб не допустити банкрутства. У ринкових умовах запорукою виживання і основою стабільного стану підприємства служить його фінансова стійкість, тому суб'єкти господарювання самостійно залучають фінансові ресурси, намагаються ефективно їх розміщувати з метою забезпечення безперебійної діяльності.

На сьогоднішній день кризові явища в економіці не є чимось незвичайним. Криза не є більше наслідком прояву локальних управлінських помилок або фінансових складнощів. Сучасні економічні реалії ставлять у складне становище всіх учасників світової економіки. В умовах процесів глобалізації, міжрегіональної, міжнародної та міжконтинентальної торгівлі відокремлені кризові явища всередині однієї країни або підприємства є одним з ланок ланцюга, що приводять до серйозних наслідків в інших країнах, на інших підприємствах, що й спостерігається сьогодні в умовах світової фінансової кризи. Подолання наслідків економічної кризи та її наслідків на будь-якому підприємстві і в будь-якій державі є, на сьогоднішній день, дуже актуальним економічним завданням. Вивчення кризових явищ та шляхів виходу з них тільки сьогодні набуває належну значимість.

Широке коло питань, пов'язаних із дослідженням економічної стійкості підприємств і управління нею в умовах фінансової кризи, знайшло відображення в роботах багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених економістів. Серед них: І. Ансофф, І.О. Бланк, Юджин Брігхем, В.О. Василенко, В.М. Геєць, А.Г. Грязнова, Г.П. Іванов, А.П. Ковальов, В.В. Ковальов, Г.М. Курошева, Е.М.Коротков, Л.О. Лігоненко, О.І.

Пушкар, М. Робсон, Г.В. Савицька, В.П.Савчук, Л.С. Ситнік, О.О. Терещенко, Р. Холт, А.В. Чупіс, А.Д. Шеремет, Л.О.Українська та інші.

Метою даної роботи є дослідження антикризового управління грошовими потоками підприємства, а також розробка пропозицій щодо нейтралізації подальшого посилення впливу фінансових наслідків економічної кризи в Україні для підприємства.

Завдання дослідження. Досягнення цієї мети потребує виконання низки завдань:

- охарактеризувати сутність та класифікацію грошових потоків підприємства;
- узагальнити головні завдання та джерела інформації щодо управління грошовими потоками;
- систематизувати методи оптимізації грошових потоків підприємства;
- розглянути організаційно-економічну характеристику підприємства та проаналізувати фінансовий стан діяльності підприємства;
- визначити особливості формування грошових потоків підприємства;
- оцінити ймовірності та наслідки настання банкрутства ТОВ «Гаджет Трейдінг»;
- розгляд планування та прогноз грошових потоків підприємства;
- визначити шляхи оптимізації грошових потоків підприємства;
- виявити комплекс антикризових заходів по управлінню грошовими потоками підприємства.

Предметом дослідження даної роботи є антикризове управління грошовими потоками як реакція на кризу.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є фінансово-господарська діяльність ТОВ «Гаджет Трейдинг», яке спеціалізується на продажу послуг стільникових операторів, персональних засобів зв'язку, аксесуарів, портативної цифрової аудіо- і фототехніки.

Методи дослідження. У ході вирішення поставлених завдань кваліфікаційної роботи були використані наступні методи дослідження: аналіз і синтез, сходження від абстрактного до конкретного, методи порівняння та узагальнення, метод класифікації, розрахунковий метод.

Інформаційна база. В процесі написання роботи були використані підручники, посібники, матеріали спеціальних видань, періодичних видань, фінансова звітність ТОВ «Гаджет Трейдинг», а також інтернет-ресурси.

Публікації та апробація результатів дослідження. Публікація підготовлена за темою кваліфікаційної роботи, а саме тези доповіді на тему: «Проблеми управління підприємством в умовах кризи». Тези надруковані у збірнику наукових праць учасників другої студентської науково-практичної конференції «Стабілізація фінансово-економічної системи України», проведеної 16-20 квітня 2018 р.у м. Одеса.

ВИСНОВКИ

Без аналізу фінансового стану неможливо функціонування будь-якого суб'єкта економічної діяльності, включаючи й тих, що з певних причин не переслідують мету максимізації прибутків. Якщо ефективність господарювання є добровільною справою агента економічної діяльності, то фінансова звітність – обов'язковою: навіть дрібні приватні підприємства зобов'язані аналізувати свою фінансову діяльність, на основі якої вони будують звітність перед органами Державної податкової адміністрації.

Визначення меж фінансової стійкості підприємства належить до найбільш важливих економічних проблем в умовах переходу до ринку, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до відсутності у підприємства коштів для розвитку торгівлі, їх неплатоспроможності і, кінець кінцем, до банкрутства, а «надмірна» фінансова стійкість перешкоджатиме розвитку, обтяжуючи витрати підприємства зайвими запасами і резервами.

Дослідження, проведене нами в розділі першому даної роботи, дозволяє зробити висновок що критична оцінка трактування сутності грошових потоків - це сукупність розподілених у часі надходжень і видатків грошових коштів та їхніх еквівалентів, генерованих його господарською діяльністю, рух яких пов'язаний з факторами часу, структури, ризику і ліквідності. Однобічна ідентифікація грошових потоків сприяє тому, що управлінські рішення, засновані на даній інформації, будуть порівнювати за звітними періодами, структурними підрозділами, господарським суб'єктам, а ступінь операційного підприємницького ризику, пов'язаного з їх здійсненням, буде мінімальною. На практиці інколи буває важко однозначно визначити природу виникнення того або іншого грошового потоку, а також оцінювати його вклад в процес формування підсумкового фінансового результату,

платоспроможності і ліквідності. В той же час, більшість науковців акцентують увагу на проблемі дефіциту грошових коштів, як головній складовій стримування економічного розвитку економіки, але практично не розглядає якісну сторону даної проблеми, яка виражається в необхідності деталізації грошових потоків за окремими складовими, видами і напрямками діяльності та ін. На наш погляд, питання класифікації грошових потоків у вітчизняній літературі представлені недостатньо.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства є невід'ємною частиною фінансово-економічного аналізу, що було виконано у другому розділі роботи. Проведений аналіз фінансового стану ТОВ «ГаджетТрейдінг» визначив компанія за рахунок надходження грошових засобів від продажу активів (майна) або залучення банківських кредитів може мати позитивне сальдо загального грошового потоку при від'ємних значеннях грошового потоку по основній операційній діяльності. Саме це спостерігається на ТОВ «ГаджетТрейдінг» у 2013-2017 роках. У такому випадку позитивне значення чистого грошового потоку приховує реальну збитковість основної операційної діяльності.

Провівши діагностику ймовірності банкрутства було виявлено, що більшість наведених моделей розроблена для відмінних від тих, що в Україні, економічних умов. Відмінності в темпах інфляції і фазах циклу, особливо в фондо-, енерго-, трудомісткості виробництв, інший податковий клімат вимагають відповідного коригування моделей. Отже, серед існуючих моделей прогнозування банкрутства, на сьогодні не має методики, що може надати достовірні результати про банкрутство вітчизняних підприємств. При використанні тих чи інших методів та методик прогнозування ймовірності банкрутства має місце отримання суперечливих висновків про рівень фінансового стану підприємства за загрозу банкрутства.

Таким чином, фінансова стійкість підприємства може бути забезпечена лише за умови стабільної реалізації продукції й одержання виручки, достатньої за обсягом, щоб виконати свої зобов'язання перед бюджетом розрахуватися з постачальниками, кредиторами, працівниками тощо. Водночас для розвитку підприємства необхідно, щоб після здійснення всіх розрахунків і всіх зобов'язань у нього залишався такий розмір прибутку, який би дав змогу розвивати виробництво й виводити його на конкурентно здатний рівень, здійснювати соціально-культурні програми для своїх працівників, забезпечувати посилення стимулів для їхньої високоефективної праці.

Стійке фінансове становище формується в процесі всієї виробничо-господарської або комерційної діяльності підприємства. Однак партнерів та власників підприємства цікавить не процес, а результат, тобто саме показники фінансового стану за звітний період, можна визначити на базі публічної офіційної звітності. Стійка діяльність підприємства залежить як від обґрунтованості стратегії розвитку, маркетингової політики, від внутрішніх можливостей ефективно використовувати всі існуючі в його розпорядженні ресурси, так і від зовнішніх умов, до числа яких відносяться податкова кредитна, цінова політика держави та ринкова кон'юнктура. Через це в якості інформаційного аналізу фінансового стану повинні виступати звітні дані підприємства, деякі задані економічні параметри і варіанти, при яких змінюються зовнішні умови його діяльності, котрі потрібно враховувати при аналітичних оцінках та прийнятті управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк И.А. Управление денежными потоками / И.А. Бланк. – К.: НикаЦентр, Эльга, 2002 – 736 с.
2. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: [навчальний посібник]. – Житомир: Рута, 2003. – 680 с.
3. Нікбахт Е., Гроппеллі А. Фінанси / Пер. з англ.. В.Ф. Овсієнка та В.Я. Мусієнка. – К.: Основи, 1993. – 383 с.
4. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко. – 3-тє вид., випр. та доп. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 587 с.
5. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник / За ред.. проф. Г.Г. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
6. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: учеб. пособ.: пер. с франц. / Б. Коласс; Под ред. проф. Я.В. Соколова. – М.: Финансы; ЮНИТИ, 1997. – С. 135.
7. Краменко Г.О., Чорна О.Э. Фінансовий менеджмент: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 520 с.
8. Краменко В.І., Холод Б.І. та ін. Управління ресурсами підприємства: Навчальний посібник: Центр навчальної літератури, 2004. – 288 с.
9. Маркіна І.А. Менеджмент підприємства. – Вища школа, 2000. – 76 с.
10. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник – К.: Київ. Нац. Торг. Ек. Ун-т, 2008. – 514 с.
11. Павловська О.В. Фінансовий аналіз: навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц. / О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. – К.: КНЕУ, 2002. – 388 с.
12. Старостенко Г.Г., Мірко Н.В. Фінансовий аналіз: Навч. Посібник – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.

13. Васильченко З.М. Теоретичні основи управління грошовими потоками банку / З.М. Васильченко, Д.В. Пірог // Економіка. Проблеми економічного становлення. Вісник № 1. 2010.

14. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс / д.э.н. И.А. Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2004. – 656 с.

15. Бардин О. Я. Методологічні засади управління грошовими потоками підприємств [Текст] / О. Я. Бардин // Науковий вісник Полісся. – 2015. – № 4 (4). – С. 105–109.

16. Фінансовий менеджмент [Текст]: підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2008. – 536 с.

17. Бланк, И. А. Стратегия и тактика управления финансами [Текст] / И. А. Бланк. – К. : МП «ИТЕМ ЛТД», 1996. – 534 с. – ISBN 5–9524–2143–1.

18. Ванькович, Д. В. Організація системного підходу в управлінні грошовими ресурсами [Текст] / Д. В. Ванькович // Регіональна економіка. – 2001. – № 3. – С. 225–231.

19. Школьник, І. О. Фінансовий менеджмент [Текст] : навчальний посібник / І. О. Школьник, І. М. Боярко, Б. І. Сюркало. – С. : Університетська книга, 2009. – 344 с. – ISBN 978–966–680–439–9.

20. Практикум по фінансовому менеджменту [Текст] : под ред. Стояновой Е. С. – М. : Перспектива, 1998. – 140 с. – 5–88045–096–1.

21. Школьник, І. О. Фінансовий менеджмент [Текст] : навчальний посібник / І. О. Школьник, І. М. Боярко, Б. І. Сюркало. – С. : Університетська книга, 2009. – 344 с. – ISBN 978–966–680–439–9.

22. Біндасова, Ю. Теоретичні аспекти формування системи управління грошовими потоками підприємства [Текст] / Ю. Біндасова // Научнотехнический сборник. – 2007. – № 77. – С. 388–394.

23. Поддєрьогін, А. М. Ефективність управління грошовими потоками підприємства [Текст] / А. М. Поддєрьогін, Я. І. Невмержицький // Фінанси України. – 2007. – № 11. – С. 119–128.

24. Островська Г.Й. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Г.Й. Островська. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. - 576 с.

25. Задорожний З.В. Контролінг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / З.В. Задорожний, І.Є. Давидович, А.В. Фаїзов. - Т.: Економічна думка, 2010. - 224 с.

26. Задорожний З.В. Контролінг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / З.В. Задорожний, І.Є. Давидович, А.В. Фаїзов. - Т.: Економічна думка, 2010. - 224 с.

27. Костецький В.В. Сутнісно-теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємства / В.В. Костецький // Галицький економічний вісник. - 2010. - №4 (29). - С. 135-145.

28. Кузьмін В.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / В.В. Кузьмін, В.М. Шаповалова, Л.В. Кузьменко. - Херсон: Ліра-К, 2009. - 200 с.

29. Налукова Н.І. Принципи фінансового адміністрування та менеджменту суб'єктів господарювання / Н.І. Налукова // Аспекти розвитку фінансово- економічної системи в умовах глобалізаційних процесів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених [Київ, 18-19 квітня 2014 р.]. - Київ. - 2014. - 124 с. - С. 20-22.

30. Азарова А.О., Рузакова О.В. Підходи до формалізації механізму оцінювання фінансового стану підприємства // Фінанси України. – 2006. – №12. – с.121-129.

31. Кривов'язюк І.В.: Економічно діагностика: Навч. посіб. / І.В. Кривов'язюк. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 450с.

32. Берцін О.В.: Економіка підприємства: навч. посіб. – К.:Знання,2009. – 309с.
33. Акопян А.А., Шмалюк Л.І. Основні проблеми оінки фінансового стану підприємства // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2010. –Вип.25. – 7с.
34. Ясишена В. В. Сутність грошових потоків підприємств та їх класифікація / В. В. Ясишена // Економічний аналіз. – 2008. – № 2 (18). – С. 321-324.
35. Макарчук І. М. Аналіз та оцінка ефективності управління грошовими потоками аграрних підприємств / І. М. Макарчук // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – №9. – С.125-131.
36. Омельченко Л.С. Фінансовий менеджмент: навч. посіб./ Л.С. Омельченко. - Маріуполь: ПДТУ, 2016. - 235 с.
37. Налукова Н.І. Принципи фінансового адміністрування та менеджменту суб'єктів господарювання / Н.І. Налукова // Аспекти розвитку фінансово- економічної системи в умовах глобалізаційних процесів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених [Київ, 18-19 квітня 2014 р.]. - Київ. - 2014. - 124 с. - С. 20-22.
38. Фінансовий менеджмент: підручник / В.П. Мартиненко, Н.І. Климаш, К.В. Багацька, І.В. Дем'яненко [та ін.]; за заг. ред. Т.А. Говорушко. - Львів: “Магнолія 2006”, 2014. - 344 с.
39. Офіційний сайт компанії «Цитрус» - Режим доступу: <https://www.citrus.ua>.
40. Ситник Г.В. Вдосконалення методів планування грошових активів на підприємствах торгівлі / Г.В. Ситник // Економічний форум. - 2014. - № 2. - С. 148-153.
41. Фінансовий менеджмент: підручник / О.О. Непочатенко, П.К. Бечко, Б.С. Гузар та ін. - К.: “Центр учбової літератури”, 2013. - 496 с.

42. Фінансовий менеджмент: підручник / В.П. Мартиненко, Н.І. Климаш, К.В. Багацька, І.В. Дем'яненко [та ін.]; за заг. ред. Т.А. Говорушко. - Львів: "Магнолія 2006", 2014. - 344 с.

43. Національний університет кораблебудування ім. адм. Макарова. - М.: Національний університет кораблебудування ім. адм. Макарова, 2010. - 120 с.

44. Чушак-Голобородько А.М. Система ефективного управління фінансовими потоками підприємства / А.М. Чушак-Голобородько, М.І. Мокрицька // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - № 10. - С. 77-81.

ДОДАТКИ